

GŁOS TOMASZOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

PIĄTEK 23 LIPCA 1948 ROKU.

Nr 201 (1126)

WALKA O PEŁNE WYZWOLENIE CZŁOWIEKA

o stworzenie ustroju sprawiedliwości społecznej w Odrodzonej Polsce Ludowej

Przeniesienie Prezydenta Bieruta na zlocie młodzieży polskiej we Wrocławiu

dych budowniczych, kroczących dziś z pieśnią ulicami Wrocławia!

Młodzi przyjaciele!

Dwa lata temu, w Święto Odrodzenia, spotykaliśmy się na pierwszym wielkim zlocie młodzieży w Warszawie. Świeciliśmy wówczas pierwszy sukces podjętej przez nas wspólnej odbudowy naszej bohaterkiej Stolicy, zniszczonej przez wroga. Maszerowaliśmy wówczas z dumą przez odbudowany most im. ks. Poniałowski. Hart i siła, która była wówczas z szeregów młodzieży, wcieliła się w następnych latach w czyn. Jaką ocenę wynieść należy z dzisiejszego przeglądu wszystkich szeregów, z wspólnego naszego dorobku, ogólnonarodowego za minione dwa lata?

Możemy stwierdzić śmiało, że siły wasze wzrosły, że wzrosła wewnętrzna moc Polski Ludowej, a dorobek naszego wysiłku ogólnonarodowego we wszystkich dziedzinach naszego życia zwiększył się wielokrotnie.

Dowodem wzrostu sił młodzieży polskiej jest nie tylko większa liczebność jej szeregów, ale jej większa zawartość wewnętrzna, uświęconą dziś zjednoczeniem młodzieżowych organizacji ideowo-wychowawczych. Zjednoczenia

organizacyjne młodzieży polskiej — to doniosły czynnik wzrostu sił nie tylko młodzieży, ale i całego ludu pracującego Polski, gdyż młodzież zjednoczona, zorganizowana, zwarta, ułatwia i zabezpiecza jedność działania wszystkich najczynniejszych, najbardziej ofiarnych, produjących w nauce, w walce, w pracy, w odbudowie kraju warstw ludu pracującego.

Doniosłe skutki zjednoczenia młodzieży

Jedność działania w walce społeczno-politycznej, czy w pracy wychowawczej wśród mas jest nie mniej doniosłym warunkiem pomyślnego wykonania zadań, jak jedność działania armii, jest podstawowym warunkiem jej zwycięstwa w bitwie. Wiemy, że zjednoczenie organizacyjne młodzieży polskiej jest odbiciem procesu konsolidacji ideowej w całym kraju, jest odbiciem wielkiego procesu zjednoczenia się sił ludu pracującego dla szybszej odbudowy Polski Ludowej, dla utrwalenia i rozszerzenia zdobyczy w kształtowaniu szczęśliwego i sprawiedliwego ustroju społecznego.

Jedność młodzieży niewątpliwie będzie miała doniosłe skutki w dalszym rozwoju, w pra-

cy, w nauce, w całym życiu młodzieży polskiej.

PO PIERWSZE: podniesie autorytet i wpływ zorganizowanych, produjących i najbardziej ideowo wyprobowanych kadr Związku Młodzieży Polskiej na całą młodzież pracującą w miastach i szczególnie na młodzież wiejską.

PO DRUGIE: spotęguje jej inicjatywę, zapal i entuzjazm twórczy w nauce, w walce społecznej i w pracy codziennej.

PO TRZECIE: przyspieszy i wzbogaci procesy dojrzewania świadomości politycznej, wiedzy ogólnej i ofiarności społecznej mas młodzieży, przyczyni się do podniesienia jej poziomu ideowego.

DLATEGO TEŻ CAŁA POLSKA WITA Z RADOŚCIĄ DONIOSŁY FAKT ZJEDNOCZENIA ORGANIZACYJNEGO MŁODZIEŻY POLSKIEJ.

Zadania przebudowy kraju

Jedność młodzieży ułatwi wykonanie wielkich i zaszczytnych zadań, jakie historia włożyła dziś na barki naszego pokolenia.

JAKIEŻ SĄ TE ZADANIA?

Jest to zadanie wyrównania jak najszybciej kilkudziesięcioletniego zacofania w rozwoju gospodarczym i kulturalnym naszego kraju w porównaniu z producyjnymi krajami. Jest to zadanie przebudowy naszego przemysłu, przekształcenia Polski z kraju wytwarzającego głównie surowce i produkty rolne, w kraj produkujący nowoczesne, precyzyjne maszyny, narzędzia i aparaty, ułatwiające pracę człowieka, podnoszące wielokrotnie wydajność jego wysiłku. Nie można tego osiągnąć bez opanowania najnowszych zdobyczy wiedzy, bez przyswojenia sobie nowoczesnych metod produkcji, nowoczesnych postępów nauki i techniki.

Nie można tego osiągnąć bez rozbudowy naszej metalurgii bez nowych, wielkich zakładów hutniczych, bez nowych, potężnych zakładów przemysłu chemicznego, bez intensywniejszego wykorzystania naszych źródeł i baz energetycznych, bez przekształcenia naszych bogactw i zasobów węglowych w energię elektryczną, bez rozbudowy naszych kolei i portów, bez usprawnienia naszych rzek. Nie można wyrównać naszego zacofania bez unowocześnienia (ciąg dalszy na str. 2-iej)

Złot Młodzieży Polskiej

WROCLAW (PAP). — Już od wczesnych godzin porannych przesuwają się ulicami Wrocławia barwne kolumny młodzieży ze wszystkich okolic Polski. W kierunku stadionu olimpijskiego, gdzie znajduje się miasteczko złotych — ciągnęły ze wszystkich stron miasta niezliczone ilości samochodów, udekorowanych emblematami i wykresami, obrazującymi osiągnięcia młodzieży w odbudowie kraju i zadania Związku Młodzieży Polskiej.

Na stadionie olimpijskim, na placu złotowym formowały się grupy młodzieży, oczekujące na otwarcie złota i przybycie prezydenta Bieruta.

O godzinie 9-tej przybył na plac złotowy, entuzjastycznie witany przez młodzież członkowie rządu z premierem Cyraniewiczem na czele, wicemarszałkowie Sejmu: Szwalbe i Zambrowski, przedstawiciele Wojska Polskiego, generalicy z Marszałkiem Polski, Michałem Żymierskim, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i delegacje młodzieży zagranicznej, w tej liczbie delegacja młodzieży Związku Radzieckiego.

Przybył na złot Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta, zgromadzona na placu złotowym 50-tysięczna rzesza młodzieży powitała okrzykami. Przy dźwiękach hymnu narodowego Prezydent Rzeczypospolitej, Premier Cyraniewicz, Marszałek Polski, w otoczeniu dostojników państwowych dokonali przeglądu szeregów młodzieży. Po złożeniu raportu przez komendanta złota płk. Majewskiego, do zgromadzonej na placu młodzieży przemówił Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut.

Truman naśladowuje Goeringa

Prowokacyjne oskarżenie pod adresem Fostera i Denisa przypomina hitlerowski „pożar Reichstagu“

NOWY JORK (PAP). Sąd federalny wydał zarządzenie, na podstawie którego aresztowani przywódcy amerykańskiej Partii Komunistycznej zostaną wypuszczeni z więzienia i będą odpowiadać z wolnej stopy, o ile każdy z nich złoży kaucję w wysokości 5 tysięcy dolarów.

Obróca oskarżonych domagał się zwolnienia ich od obowiązku złożenia kaucji ze względu na to że treść oskarżenia jest absurdalna i pozbawiona wszelkich podstaw prawnych i faktycznych.

NOWY JORK (PAP). Podano do wiadomości że prokurator zarzuci aresztowanym przywódcom amerykańskiej Partii Komunistycznej „konspiracyjną działalność“ związaną z reor-

ganizacją partii komunistycznej. W akcie oskarżenia podkreśla się, że Amerykańska Partia Komunistyczna, „opierając się na marksizm-leninizmie dążyła do obalenia przemocy rządzących Stanów Zjednoczonych“. Nadto aresztowani działacze komunistyczni organizowali „konspiracyjne“ kursy, poświęcone zasadom marksizmu-leninizmu.

OSWIADCZENIE FOSTERA I DENNISA

Przywódca Amerykańskiej Partii Komunistycznej Foster i Dennis złożyli oświadczenie, w którym określili skierowane przeciwko nim zarzuty, jako prowokacyjne. Zaznaczyli oni, że akt oskarżenia stanowi amerykańską wersję pożaru Reichstagu. Rząd Trumana — czytamy

w oświadczeniu — chwycił się metod prowokacji, aby w ten sposób polepszyć szanse wyborcze Trumana. Administracja amerykańska spodziewa się, że w ten sposób uderzy również w III-cią partię, ze względu na jej antywojenne stanowisko. Dla tych ponurych celów Truman pragnie uczynić z partii komunistycznej kozła ofiarnego. Deklaracja Fostera i Dennisa stwierdza, że Amerykańska Partia Komunistyczna prowadziła rzetelną działalność, dbając jedynie i tylko o dobro narodu amerykańskiego i amerykańskiej klasy robotniczej.

Łódź w Dniu Odrodzenia

W dniu Święta Odrodzenia, przy pięknej, słonecznej pogodzie — w godzinach przedpołudniowych ulicami miasta przemaszowały oddziały wiośniarzy sportowców — uczestników II-gich Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych.

Defilada oraz igrzyska sportowe — o jakich szerzej piszemy — na innym miejscu — były żywym i barwnym przeglądem tryumfu fizycznej młodzieży robotniczej.

W godzinach popołudniowych w licznych świetlicach fabrycznych odbyły się wieczornice i akademie lokalne.

Wieczorem na Placu Zwycięstwa wyświetlany był film pod gołym niebem a na Placu Niepodległości odbył się pokaz „ogni sztucznych“.

W ramach wczorajszych uroczystości Święta Odrodzenia w sali Teatru Domu Żołnierza odbyło się przedstawienie „Joanny z Lotaryngii“ dla łódzkiego świata pracy.

Ze względu na żałobę, jaka okryła miasto nasze z powodu tragicznej śmierci 24 harcerek-łódzianek, projektowane na dzień wczorajszy tańce i zabawy ludowe zostały odwołane.

Togliatti

czuje się znacznie lepiej!

RZYM, PAP. — W dniu wczorajszym Palmiro Togliatti po raz pierwszy wstał z łóżka i przechadzał się przez krótki czas w swym pokoju w szpitalu. Dziennik „Unita“ donosząc o tym, pisze: „głęboko wzruszeni podajemy tę wiadomość wszystkim naszym towarzyszom, wszystkim demokratom, robotnikom Włoch i całego świata, którzy od południa dnia 14 lipca z niepokojem w sercu śledzą stan zdrowia ukochanego przywódcy włoskiej klasy robotniczej“.

Sytuacja w Berlinie

BERLIN (PAP). Dzienniki donoszą, że organa radzieckiej administracji wojskowej oraz komisje Rady Gospodarczej przystąpiły do opracowania praktycznych planów, związanych z wprowadzeniem w życie postanowienia rządu radzieckiego o zapatrzywaniu całej ludności Berlina. Pość sklepów w radzieckim sektorze zostanie odpowiednio zwiększona, aby można było obsłużyć ludność całego Berlina. Ludność sektorów zachodnich otrzymywać będzie żywność według norm, obowiązujących w sektorze radzieckim.

Kronika Tomaszowa Muzeum Regionalne w Tomaszowie

KOMU WINSZUJEMY

Piątek, 23 lipca 1948 r.
Dziś: Apolinarego

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 51
Milicja Obywatelska — 47
Dworzec Kolejowy — 4
Komitet PPR — 46
Komitet PPS — 166

K I N A

Kino „Przedwiośnie“ wyświetla film produkcji polskiej p. t. „Jasne Łany“.

ADRES REDAKCJI R. S. W. „Prasa“, Plac Kościuszki 1 — 3, tel. 250, godziny przyjęć od 10 — 12.

Wypadek autobusu PKS

Na szosie Rokociny — Tomaszów autobus obsługujący linię Łódź — Tomaszów uległ katastrofie, łamiąc przydrożne drzewo i słup telegraficzny. Przyczyną katastrofy było nagłe pęknięcie opony przedniego koła.

Dzięki przytomności umysłu szofera, który natychmiast zahamował, udało się uniknąć poważniejszych następstw wypadku. Jedynie szofer odniósł lekkie obrażenia ciała, wszyscy pasażerowie wyszli z katastrofy bez szwanku.

Muzeum Regionalne w Tomaszowie

źródłem wiedzy o Polsce Ludowej

W Tomaszowie przy ul. Antoniego znajduje się bardzo ciekawe i godne zwiedzenia muzeum regionalne. Muzeum to istniało również przed wojną. Niestety, gromadzone przez 12 lat zbiory, obejmujące 1762 różnych eksponatów, zostały w znacznej części zniszczone przez okupanta. Ofiarą chęci niszczenia wszystkiego co polskie, padły bogate kolekcje strojów regionalnych, używanych przez żołdaków jako — onuce i ściěrki. Doskonałe wykonane modele drzewne budownictwa regionalnego, zostały zimą spalone w piecu. Cudem prawie udało się uratować część biblioteki naukowej oraz pewną ilość sprzętów.

Po wyzwoleniu grupa pełnych poświęcenia i zapału ludzi, z kustoszem muzeum ob. Dekowskim na czele podjęła pierwsze prace nad ponownym urządzeniem zdewastowanego muzeum. Począwszy od września 1945 udało się uzyskać odpowiedni budynek, urządzenie wewnętrzne, liczne eksponaty, kilka gablot, szereg rękopisów itp.

Mimo wszystko te początkowe prace, aczkolwiek dość owocne, były prowadzone chaotycznie, bez jakiegokolwiek planu. Weszły one na właściwe tory dopiero po otrzymaniu właściwych instrukcji z Wojewódzkiego Urzędu Kultury i Sztuki w Łodzi.

Dziś muzeum mieści się w pięknym budynku, posiada 3 sale, gdzie widzimy: 28 typów strojów ludowych, 200 próbek tkanin i haftów regionalnych oraz kilkanaście sztuk wzorów oryginalnych jak czepeców, wycinanek, kraszanek i t. p.

Eksponaty są posegregowane stosownie do działów. Dział etnograficzny obejmuje 671 eksponatów, dział historyczny — 136, dział przyrodniczy — 364, dział archeologiczny — 50, dział rzemieślniczy — 175.

Specjalną uwagę poświęcono rozbudowie działu etnograficznego, który jest najbardziej efektywny i ciekawy. Dział ten — zdaniem dyr. Dekowskiego — jest za mały i winien być uzupełniony. Celem uzupełnienia zbiorów prowadzi się systematyczne badania terenowe, zwłaszcza w powiatach opoczyńskim i rawskim, które wykazują dużo wspólnych cech pod względem folkloru. Prowadzono specjalne studia stroju ludowego odpowiednio wybranych wsi, położonych w dorzeczu Pilicy. W badaniach nad „przyodzieniem“ ludu opoczyńskiego uczestniczyli członkowie terenowych kół krajoznawczych, uczniowie szkół średnich i drużyny harcerskie. Dzięki tym badaniom udało się poznać wiele starych, częściowo już zapomnianych, zwyczajów ludowych.

Uzyskane ostatnio nowe materiały pozwolą — jak zapewnia ob. Dekowski, na całkowitą reorganizację działu etnograficznego. Dotychczas musiano m. in. w wielu wypadkach posługiwać się rysunkami dla zobrazowania typów wiejskiej architektury i mebli, obecnie rysunki te zastępują się modelami wykonywanymi w drzewie. W stołarni muzeum wykonano 7 modeli budynków, 12 manekinów do strojów ludowych, kilkanaście modeli różnego typu węglów i t. p.

W ciągu ostatniego miesiąca zwiedziło muzeum 10.502 osób, w tym — prawie 90 procent to młodzież szkolna.

Dorośli wykazują naogół słabe zainteresowanie zbiorami. A szkoda, bo warto je istotnie zobaczyć. Największą trudnością w dalszym rozwoju muzeum jest brak odpowiednich pomieszczeń (budynek już obecnie jest za mały), no i brak funduszy. Ostatnio Zarząd Miejski skreślił nawet z budżetu sumę 10.000 zł., niezbędnych na wydatki, związane z utrzymaniem muzeum.

Żarówki dla świata pracy

Związek Zawodowy Włókniarzy w Tomaszowie, Armii Czerwonej 10, wydaje na talony Rad Zakładowych, robotnikom zakładów tomaszowskich żarówki elektryczne 60- i 100-watowe. Cena żarówki 60-v. — 210 zł, żarówki 100-v. — 280 zł, wraz z dopłatą na budowę Domu Związkowego.

Nie wysyłajcie pieniędzy zagranicą bez zezwolenia

Urząd Pocztowy w Tomaszowie jeszcze raz zwraca uwagę, że wysyłanie sum pieniężnych za granicę bez zezwolenia Komisji Dewizowej jest zakazane i pociągnie za sobą odpowiednie sankcje karne.

Listy polecane za granicę, przyjmowane będą przez Urząd Pocztowy w stanie otwartym, celem sprawdzenia, czy nie zawierają krajowych lub zagranicznych środków płatniczych, książeczek oszczędnościowych, papierów wartościowych i t. p.

Tomaszów cześci pamięć ofiar terroru hitlerowskiego

W związku z 8-mą rocznicą wywiezienia przez hitlerowców z Tomaszowa pierwszego transportu więźniów politycznych do obozu koncentracyjnego w Oranienburgu staraniem miejscowego oddziału Związku b. Więźniów Politycznych odbyły się dnia 18 lipca w Tomaszowie specjalne uroczystości.

Pod lokalem Związku już o 8-mej rano gromadziły się rodziny oraz znajomi pomordowanych. Poszczególne Związki i organizacje społeczne wysłały swoje delegacje. Po odprawieniu nabożeństwa żałobnego w kościele św. Antoniego, tłumy mieszkańców miasta, poczty sztandarowe organizacji społecznych i politycznych oraz specjalne delegacje udały się na miejsce straceń koło browaru.

Miejsce kaźni zostało już częściowo uporządkowane. W najbliższym czasie mają być zakończone prace przy zakładaniu nowych zieleńców. Okolicznościowe przemówienie do licznie zebranych przed browarem mieszkańców miasta wygłosił tow. Piskiewicz, Mówca zobrazował gehennę narodu polskiego podczas okupacji, podając między innymi, że pierwszy transport obywateli Tomaszowa, wywieziony 18 lipca 1940 roku, do Oranienburga, liczył 307 osób. Były to najwybitniejsze jednostki, wiele spośród nich całe swe życie walczyło o polepszenie doli robotnika i chłopca.

Na zakończenie mówca zwrócił się z apelem do społeczeństwa, by otoczyło miejsce kaźni należytą opieką i szacunkiem.

Kontrola sanitarna zakładów handlowych i rzemieślniczych

W tych dniach specjalna komisja sanitarno-techniczna przeprowadza kontrolę prywatnych przedsiębiorstw handlowych i rzemieślniczych na terenie Tomaszowa, badając poszczególne obiekty pod względem ich przydatności oraz ich stanu sanitarnego. Na ogół stwierdzono dobry stan budynków i pomieszczeń handlowych i rzemieślniczych.

Znacznie gorzej natomiast przedstawia się sprawa stanu sanitarnego, w wielu zakładach nie przestrzegano najbardziej prymitywnych wymogów czystości i higieny.

Tak na przykład przy szosie warszawskiej natknięto się na masarnię w suterynie. W masarni tej nie było dosłownie żadnych urządzeń sanitarnych, nie wyłączając nawet prostych ścieków. Oczywiście masarnię tę zakwalifikowano do zamknięcia. W innych masarniach stwierdzono, że ścieki odpływowe nie są zakrywane, że brak jest studzienek, że nie ma odpowiednich nakryć i t. p.

Jak się dowiadujemy, Wydział Zdrowia zamierza w dalszym ciągu przeprowadzać lotne kontrole, by zapobiec nie-

bezpieczeństwu wybuchu epidemii chorobowych, spowodowanych złym stanem sanitarnym pewnych przedsiębiorstw.

Harcerki Tomaszowa czują się dobrze!

Na obozie harcerskim w Słupsku znajduje się m. inn. około 70 harcerek z Tomaszowa.

W związku z tragicznym wypadkiem utonięcia w Słupsku 24 łódzkich harcerek, wśród rodziców harcerek z Tomaszowa wy-

nikło zrozumiałe zaniepokojenie co do losu swych dzieci.

Komenda Hufca Żeńskiego w Słupsku za naszym pośrednictwem podaje do wiadomości, że żadna z harcerek tomaszowskich nie znajdowała się w łodzi, która zatonała na jeziorze Korbne.

Zebranie Ligi Kobiet

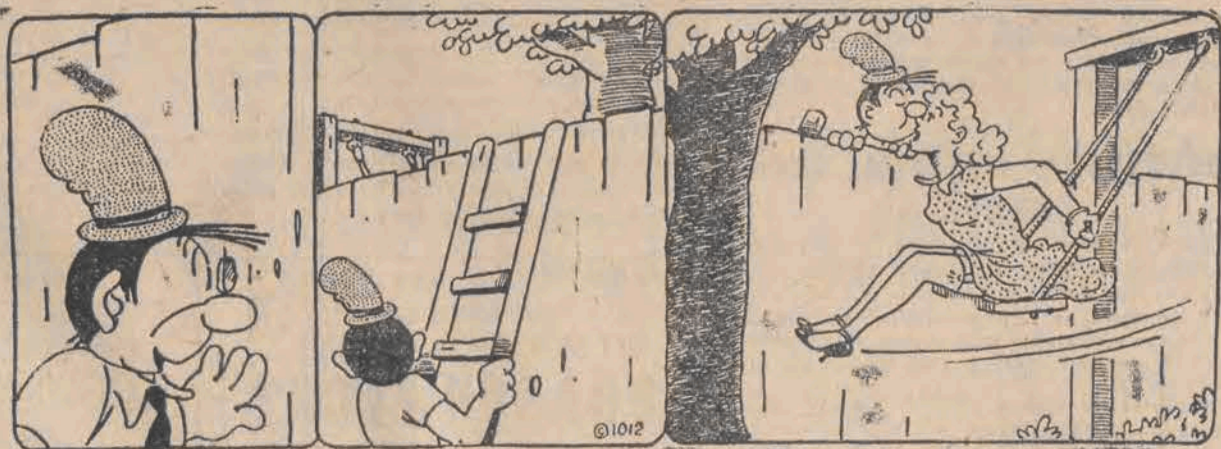
W tych dniach w lokalu Ligi Kobiet, Armii Czerwonej 10, odbyło się zebranie Zarządu Ligi Kobiet w Tomaszowie pod przewodnictwem ob. Zakrzewskiej. Na zebraniu poruszono m. in. sprawę kandydatek do nowopowstałej szkoły pielęgniarek.

Do szkoły pielęgniarek będą przyjmowa-

wane kandydatki, posiadające świadectwo dojrzałości, w wieku od 18—30 lat.

Następnie poruszono sprawę zatrudnienia kobiet ciężarnych, polecając kołom terenowym Ligi zapoznać kobiety robotnice z nową ustawą o pracy kobiet ciężarnych.

Przygody Jasia Wierciny

Przez dziurkę w płóci!

Hooop!

